

80

OSMANIYE VİZYON PLANI

'KÖRFEZİN DOĞU KAPISI'



KENTSEL VİZYON
PLATFORMU

KENTSEL VİZYON PLATFORMU

‘Kentsel Vizyon ile Kurgulanan Kentler’

NEF ve Kentsel Strateji tarafından kurulan
Kentsel Vizyon Platformu
kamu, sivil ve özel sektör işbirliği ile

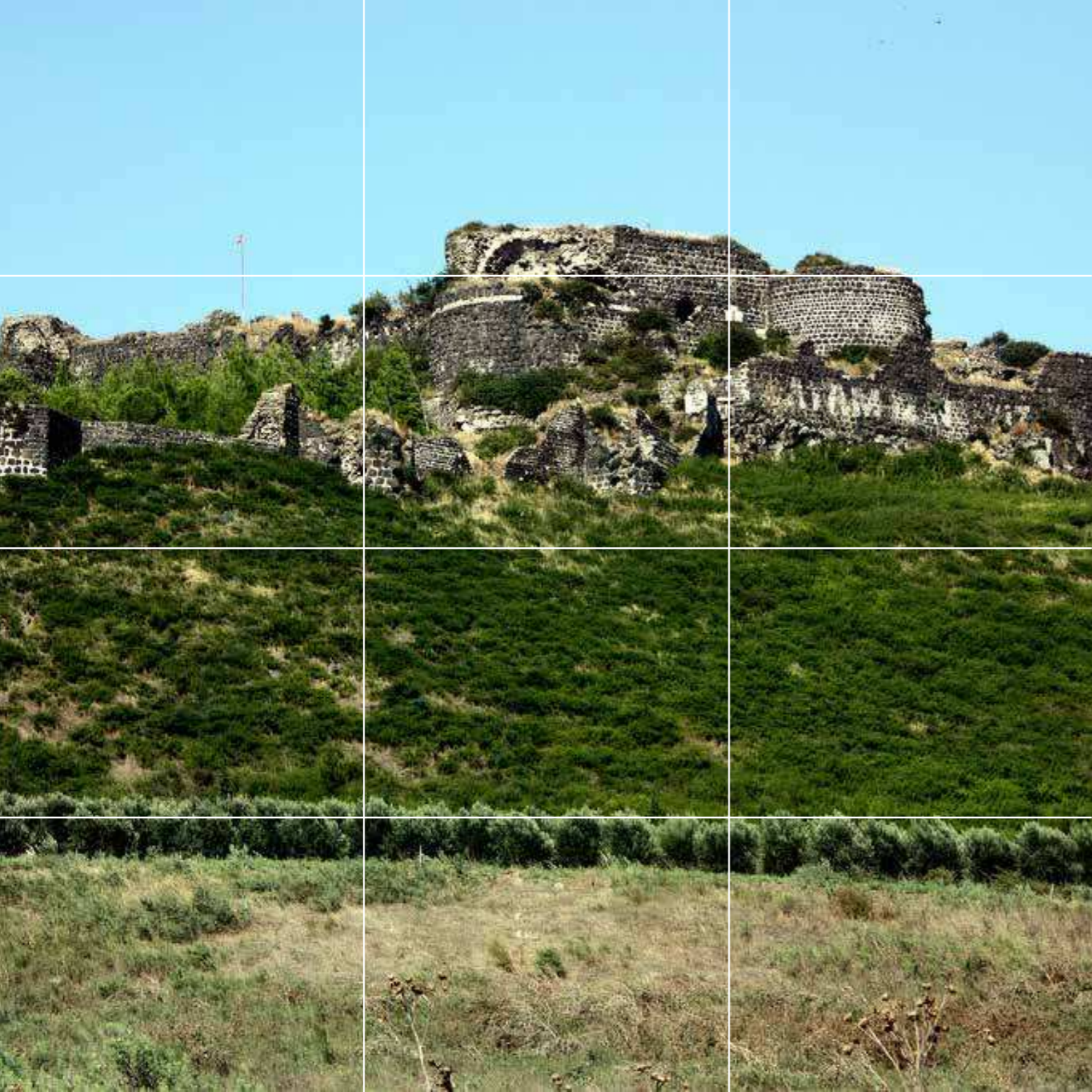
- bölge
- kent
- mahalle

ölçeğinde çalışmalar yaparak, yeni planlama
yaklaşımı ve modellerini tartışmaya açmaktadır.

81KENT
VİZYON
www.kentselvizyon.org

“Osmaniye Vizyon Planı” Kentsel Strateji tarafından geliştirilen kapsam ve içerik çerçevesinde, A. Faruk Göksu ve Sıla Akalp ‘ın Stüdyo 33’te verdiği eğitimler sonucunda, Gülsün Duygu Bütün tarafından hazırlanmıştır.





01

ANALİTİK BAKIŞ
Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

07

02

STRATEJİK BAKIŞ
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu

15

03

VİZYON
Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

20

5

04

VİZYON ve EYLEM ÇERÇEVESİ
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi

23

05

OSMANIYE'NİN GELECEĞİ İÇİN
10 TEMEL İLKE

36



BÖLÜM

01

ANALİTİK BAKIŞ

Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

STRATEJİK GÖSTERGELER



Nüfus:
500.000 kişi



Ekonomik Değerler:

- Tarım
- Hayvancılık
- Sanayi (gıda ürünleri imalatı, tekstil, demir-çelik, metal ürünleri, mobilya)
- Arıcılık
- Turizm



Doğal Değerler:

- Karatepe-Aslantaş Milli Parkı
- Şarлак Şelalesi, Karaçay Şelalesi
- Çiftmazı Mesire Alanı
- Yarpuz Yaylası-Suyun Gözü
- Kırmıtlı Kuş Cenneti



Tarihsel İzler:

- 101 Sit Alanı
- Medeniyetler Beşiği (Hitit, Asur, Pers, Grek, Roma, Bizans, Klikya, Memlûklüler, Osmanlı Dönemleri)
- Toprakkale Kalesi
- Hemite Kalesi
- Harun Reşit Kalesi
- Aşılı Kalesi
- Değirmendere Kalesi
- Cem Kalesi
- Babaoğlan Kalesi
- Çardak Kalesi
- Kastabala Antik Kent
- Aslantaş Müzesi
- Kent Müzesi
- Kadirli Ala Camii

8

Performans Kriterleri



SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

55

ÇEVRE

14

EKONOMİ

63

SOSYAL

63

YAŞAM KALİTESİ

45



Eğitim:

Osmaniye Korkut Ata
Üniversitesi
(5.600 Öğrenci)



Sosyal Altyapı:

- 2 Kültür Merkezi
- 7 Kütüphane
- 3 Tiyatro
- 1 Üniversite
- 2 Müze

9

10 TEMEL SORUN

- 1 Tarım alanlarındaki yapılaşma tehdidi
- 2 Kurumlar-arası koordinasyon eksikliği
- 3 Tarihi mirasın korunamaması
- 4 Deprem bölgesi
- 5 Hızlı ve plansız kentleşme
- 6 Plansız ve bilinçsiz ekim yapılması
- 7 Nitelikli işgücü eksikliği
- 8 Tarıma dayalı sanayinin yetersizliği
- 9 Doğal ve tarihi değerlerin yeterince tanıtılmaması
- 10 Turizmde altyapı ve yatırım eksikliği

10 TEMEL FIRSAT

- 1 Kavşak
- 2 Ulaşım ağlarına yakınlık
- 3 Artan sanayi yatırımları
- 4 Verimli tarım alanları
- 5 Güçlü tarihi ve kültürel miras
- 6 Yüksek tarımsal üretim kapasitesi
- 7 Yatırım teşvikleri
- 8 Zengin ve geniş su havzası
- 9 Yenilenebilir enerji kaynaklarının varlığı
- 10 Tarımsal ürün çeşitliliği



BEK ANALİZİ

Kaynak: KentSEL Strateji

Birikim	Medeniyetler Beşiği Kültür (Gelenek + Görenek) Doğal ve Tarihi Değerler
Bereket	Toprak Medeniyetler Beşiği Yer Fıstığı Güneş Baraj
Beceri	Tarımsal Üretim Mobilyacılık Kilimcilik Yöresel Mutfak
Bakış	Sınır Ötesi İlişkiler Yatırım Entegre Sektörel Gelişim Alternatif Sektörler
Büyüme	Verimli Üretim Kırsal Kalkınma Sanayi Teşvikleri İhracat Üniversite
Beklenti	Afete Hazırlıklı Kent Çevre Kirliliğinin Azaltılması Tarımda ve Hayvancılıkta Gelişim Sektörler Arası İşbirliği

Ekoloji	Yaylalar Orman Nehir- Baraj-Yer Altı Suları Verimli Tarım Toprakları
Ekonomi	Tarım ve Hayvancılık Sanayi Kültür Turizm Ticaret (İhracat)
Eşitlik	Etnik Gruplar Kadın-Erkek Erişim Eğitim
Etkinleştirme	Yerel Halk İşbirliği Üniversite Kırsal Alan Kadın
Edinim	Tarımda ve Hayvancılıkta Verim Yatırım-Teşvik Katılımcılık Yerel Girişimcilik
Entegrasyon	Tarımsal ve Sınai Kalkınma Üniversite-Tarım Üniversite-Hayvancılık Üniversite-Sanayi Bölge-Kent-Kıyı

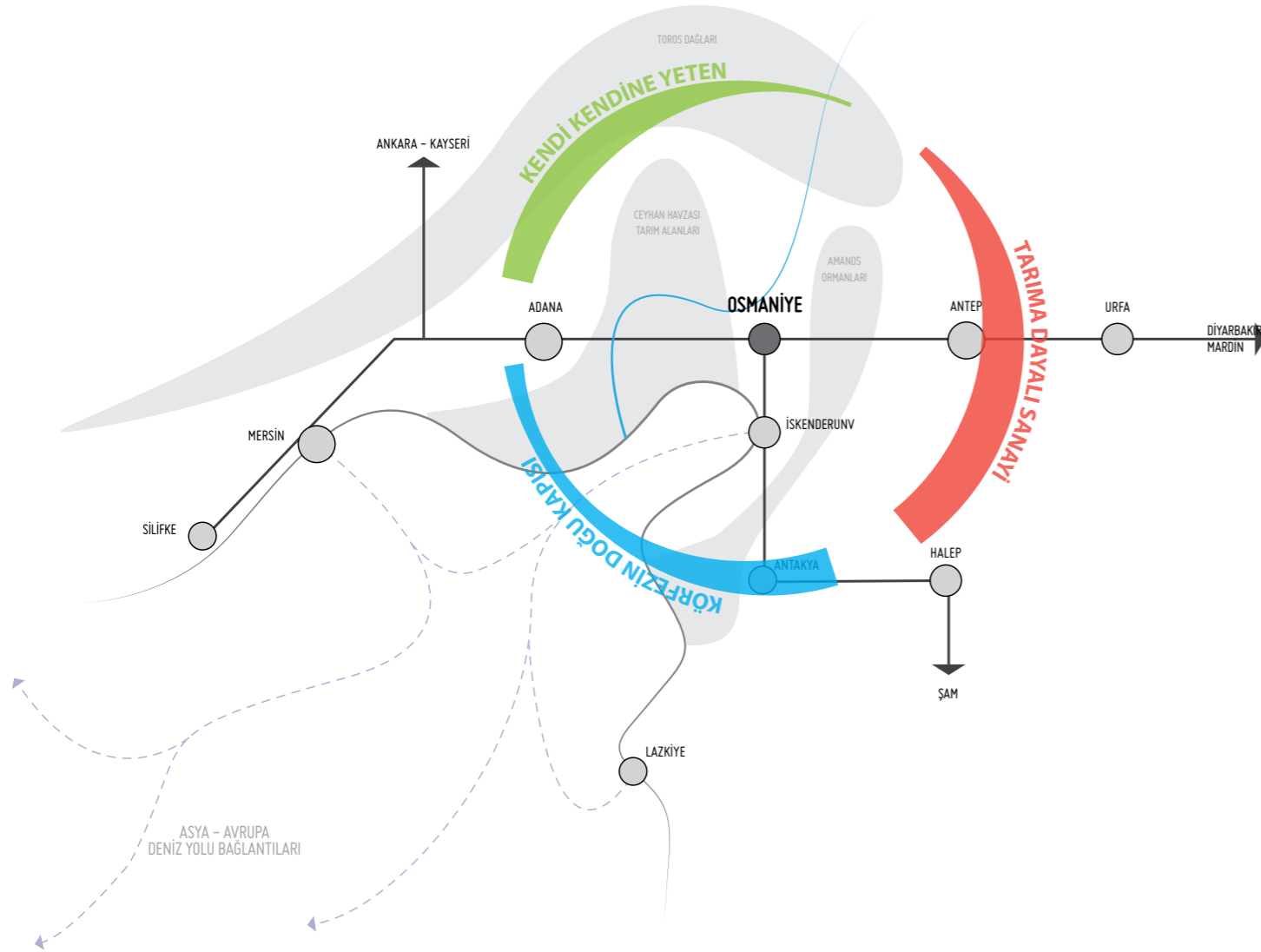
Koruma	Kültürel ve Tarihi İzler Doğal Değerler El Sanatları /zanaat Sosyal Birliktelik
Kapasite	Genç Nüfus Sulama Yatırım Teşvik Doğal Değerler Kültür
Kalkınma	Sanayi Tarım ve Hayvancılık Kültür-Turizm Ürün Çeşitliliği
Kimlik	Deprem Kültürel Çeşitlilik/ Etnik Zenginlik Bellek/Toplumsal Anı Üretim
Katılım	Sosyal Hayat Kamusal Alan Kullanımı Sivil Toplum Kuruluşları
Kurgu	Sektörel Entegrasyon Sınır ötesi Ekonomik İlişkiler Afete Dayanıklılık Bereketli Osmaniye



BÖLÜM

02

STRATEJİK BAKIŞ
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu



BÖLGESEL İŞBİRLİĞİ

OSMANİYE, BÖLGE İÇİNDE HANGİ STRATEJİK ROLÜ ÜSTLENECEK?

Doğu Akdeniz Bölgesi Türkiye'nin en önemli tarımsal üretim merkezlerinden biridir. Osmaniye, bu bölgede güçlü ulaşım olanaklarının getirdiği bir avantaja sahiptir. İli Adana'ya bağlayan D-400 Yolu'nun yanı sıra Mersin-Adana-Gaziantep ve İskenderun otoyolları Osmaniye'den geçmektedir.

İlin coğrafi konumu ve ulaşım olanakları sanayileşme için çok önemli avantajlar sunmaktadır. Osmaniye, sahip olduğu potansiyeli sanayisini geliştirmek için kullanacak, verimli Çukurova topraklarında tarım sektöründe ilerleme sağlayacaktır. Bu sayede, tarıma dayalı sanayi sektöründe büyüme imkanı bulacaktır. Bunun yanında, bölgenin uygun tarımsal arazi varlığı ve mevsim koşullarına rağmen bölgede örtü altı üretim gelişmemesinden hareketle, Osmaniye örtü altı üretimde bölgenin öncüsü olacak, bu sayede, ürün verimliliğini artırarak, katma değer yaratacaktır.

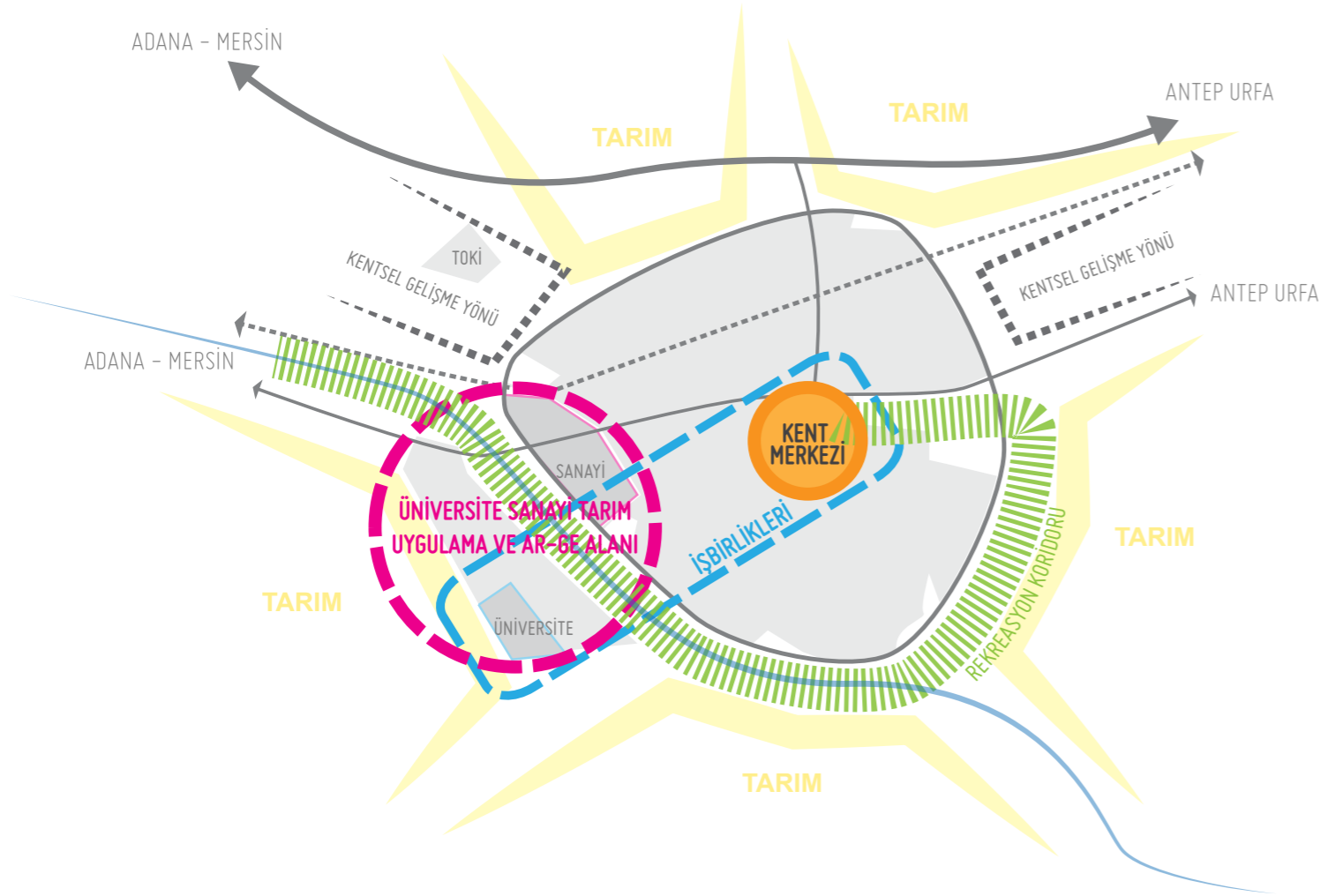
Tarım sektöründe ilerleme sağlanabilmesi için, üniversite ve sanayi ile işbirlikleri kurularak bilim ve teknolojinin gücünden yararlanılacak; Osmaniye'nin tarihi ve doğal zenginliklerinin tanıtımı adına turizm altyapı ve yatırımları geliştirilecektir. Böylelikle Osmaniye kendi kaynakları ile kalkınacak; yüksek işsizlik oranı, farklı sektörlerin işbirliği içinde büyümesiyle ortadan kalkacaktır.

KENT KURGUSU

YENİ KENT KURGUSU NE OLACAK?

Osmaniye, yeni kent vizyonu çerçevesinde, bölgesel kurguya ve bölgesel ölçekten gelen politika ve stratejilere uygun olarak kent ölçeğinde rolünü destekleyecek politikalar geliştirecektir. Sektörler arasındaki bütünlüğün kent ölçeğine de yansıtılabilmesi için kent ve kırsal entegrasyonunun sağlanması gerekmektedir. Tarım alanlarının çok değerli olduğu Osmaniye’de sanayi yer seçimi tarım topraklarına zarar vermeyecek şekilde, kaynaklara zarar vermeden maksimum verim elde edilerek olmalı, kırsal-kent entegrasyonu tarım-sanayi entegrasyonunu desteklemelidir. Bu bağlamda, öncelikli düşünülmeli ve düzenlenmesi gereken başlıklar şu şekilde sıralanabilir.

- Sektörlerarası ve sektörler-üniversite işbirliğinin sağlanması
- Sektörler için uygun yer seçimleri yapılması
- Örtü altı üretim için analiz çalışmalarının yapılması
- Madencilik sektörünün sanayiye girdi sağlaması
- Mobilya sektörü için yatırımların artırılması
- Turizm için altyapı ve yatırımların artırılması
- Doğal ve tarihi değerlerin aktif tanıtımının yapılması
- Dayanaksız ve hasarlı yapı stokunun güçlendirilmesi/yenilenmesi
- Kentte farklı grupları bir araya getirecek toplanma alanlarının oluşturulması
- Afetlere karşı hazırlıklı olmak için bilinçlendirme kampanyaları, konferanslar düzenlenmesi



BÖLÜM

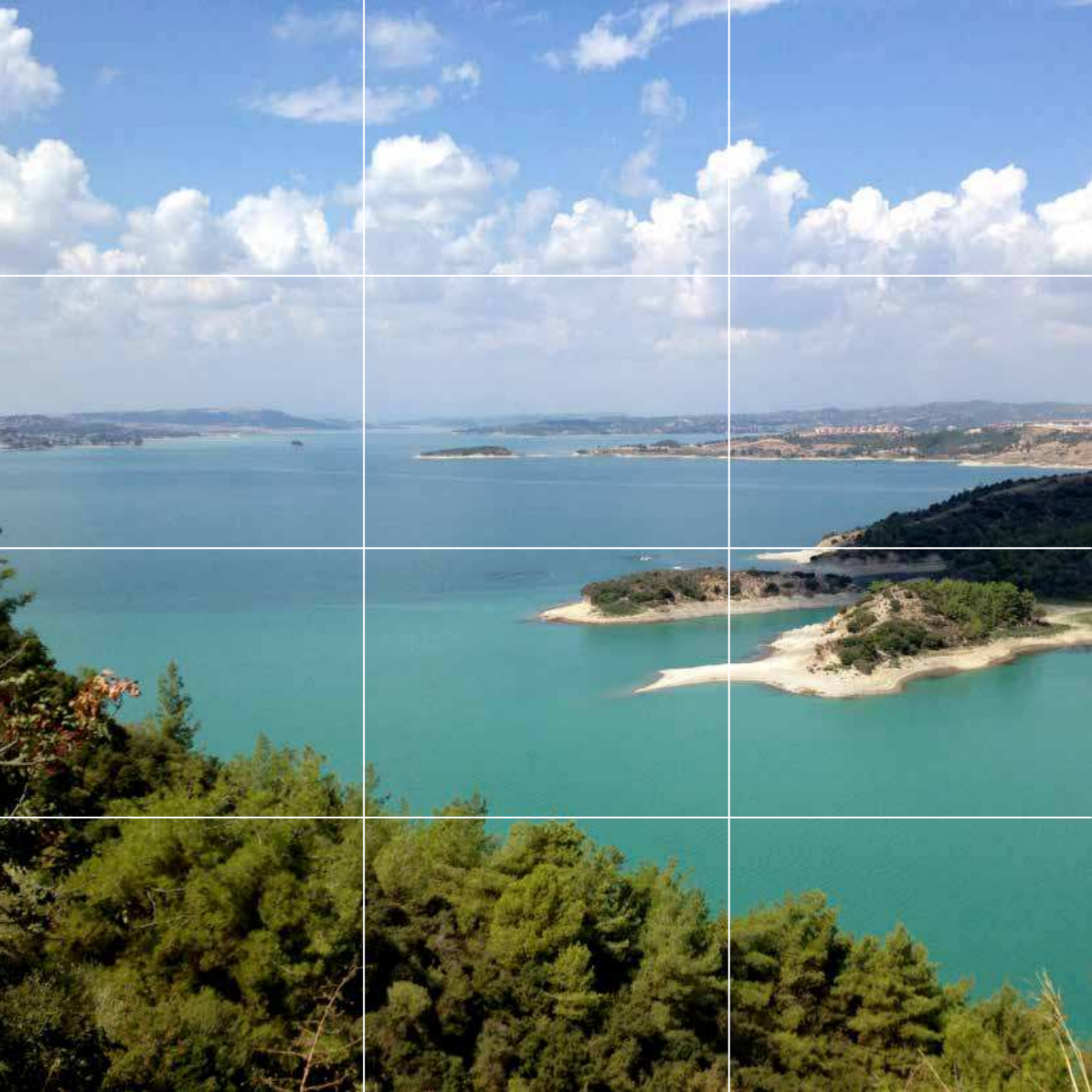
03

VİZYON

Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

BÖLGESEL VİZYON
TOPRAKTAN GELEN BEREKET

KENTSEL VİZYON
ÜRETİM KENTİ OSMANİYE



BÖLÜM

04

VİZYON ve EYLEM
ÇERÇEVESİ
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi

VİZYON ÇERÇEVESİ 3 x 3 EYLEM ÇERÇEVESİ

1 FARKLILIK

1 **Stratejik Konum:**
Batı-Doğu
Arasında Geçiş

2 **Yeraltı
Kaynakları:**
Maden Yatağı

3 **Yer Üstü
Kaynakları:**
Verimli
Topraklar ve
Sulama

2 TEMA

1 **İşbirliği:**
Sektörler Arası
Birliktelik

2 **Etkinlik:**
Kaynakların
Verimli
Kullanımı

3 **Yeşil:**
Toprağın
Zenginliği

3 STRATEJİ

1 **Kalkınma:**
Potansiyellerin
Harekete
Geçirilmesi

2 **Kümelenme:**
Tarım-Sanayi
Kümelenmesi

3 **Tanıtım:**
Tarihi Mirasın
Tanınırlığının
Artırılması

OSMANIYE'NİN GELECEĞİ

1 SEKTÖR

1 **Tarım:**
Etkin Tarım
Sektörü

2 **Sanayi:**
Sanayi Gelişimi

3 **Ticaret:**
İhracat
Potansiyeli

2 PROGRAM

1 **Ekonomi:**
İşgücü

2 **Üniversite:**
Üniversite
Sektörler
Birlikteliği

3 **Katılım:**
Afet Bilinci

3 PROJE

1 **Yerfıstığında
Markalaşma:**
Bölgenin
Potansiyeli

2 **Tarımda Çeşitlilik:**
Tarım
Potansiyellerinin
Kullanımı

3 **Turizm:**
Yörenin
Potansiyelini
Ortaya Çıkarmak



3 FARKLILIK

1 Stratejik Konum

Batı-Doğu Arasında Geçiş

Osmaniye, Doğu Akdeniz Bölgesi'nde Çukurova'yı doğuya bağlayan yolların kavşağında olması nedeniyle işlek bir bölgededir. Bunun yanı sıra, bölgesinde havayoluna erişim sıralaması bakımından değeri en yüksek olan ikinci yerleşim yeridir. Çok modlu (havayolu, karayolu, demiryolu, deniz ulaşımı) erişim sıralaması bakımından değeri en yüksek olan ikinci yerleşim yeri, bölgesel düzeyde kırsal alana erişim sıralaması bakımından değeri en yüksek ikinci yerleşim yeri yine Osmaniye'dir.

2 Yer Altı Kaynakları

Maden Yatağı

Osmaniye ve yakın çevresinde MTA tarafından yapılan çalışmalar sonucunda demir, kükürt ve manyezit yatak ve zuhurları bulunmuştur. Madencilik sektörü, bir yandan ekonomiye doğrudan katkı sağlarken, diğer taraftan ekonominin diğer alanlarına, özellikle de imalat sektörüne sağladığı girdiler nedeniyle büyük öneme sahiptir. Bu nedenle, maden sektörüne yapılacak yatırım Osmaniye'nin sanayi atılımı için önemli bir kaynak oluşturacak, kendi kaynaklarıyla büyüme imkanı bulacaktır.

3 Yer Üstü Kaynakları

Verimli Topraklar ve Sulama

Çukurova'da, Ceyhan Nehri'nin doğu yakasında yer alan Osmaniye verimli topraklara sahiptir. Sulama olanakları da gelişmiş olan Osmaniye; Ceyhan Nehri, Hamis, Karaçay, Kesiksuyu ve Sabun Çayları sayesinde sulanabilir, Türkiye'nin en verimli ovası olan Çukurova'ya has zengin tarım topraklara ve geniş ormanlar ile tarım sektöründe avantajlı bir konumda bulunmasının yanı sıra örtü altı tarım için de uygun koşullara sahiptir.

3 TEMA

1 İşbirliği

Sektörler Arası Birliktelik

Bölgenin ekonomik anlamda sürdürülebilir kalkınma sağlayabilmesi için tüm sektörlerin entegre biçimde gelişimine ihtiyaç vardır. Verimli topraklardan gelen tarım sektörü, sanayi ile birlikte hareket etmek zorundadır. Bu sayede, tarıma dayalı sanayi gelişecek, iki sektörün de birlikte gelişimi sağlanacaktır. Üniversite-sanayi- tarım işbirliği kapsamında Ar-Ge çalışmaları gerçekleştirerek mevcut üretim teknolojileri geliştirilecek, yeni tarım teknolojileri üretilecek, bilimsel ve teknolojik gelişmeler kullanılarak daha karlı bir üretime geçilecek, yeni sorunların ortaya çıkmasını engelleyici tedbirler alınacak ve bu bileşenlerin birbirinden haberdar olması sağlanarak ekonomik değer yaratılacaktır.

2 Etkinlik

Kaynakların Verimli Kullanımı

Osmaniye; verimli tarım topraklarıyla, maden yataklarıyla, ormanlarıyla, yenilenebilir enerji potansiyelleriyle, doğal ve tarihi zenginlikleri ile birçok kaynağa sahip bulunmaktadır. Bu kaynaklar Osmaniye'nin kalkınması için kullanılacak kendi kaynaklarıyla büyüyen bir Osmaniye yaratılacaktır. Bunun yanında, kaynakların zenginliği ürün çeşitliliği sağlanmasına yardımcı olurken, aynı zamanda çoklu sektörel kalkınma da sağlanacaktır. Böylece yüksek işsizlik oranı azaltılacak, yüksek yaşam kalitesine sahip bir Osmaniye ortaya çıkacaktır.

3 Yeşil Bereketi

Toprağın Zenginliği

Osmaniye, Türkiye'nin en verimli ovası olan Çukurova topraklarını sınırları içerisinde bulundurmasıyla çok değerli tarım topraklarına sahiptir. Osmaniye'nin toplam tarım alanı 125.012 hektardır. Bu arazinin 67.056 hektarında sulu tarım, 57.956 hektarında ise kuru tarım yapılmaktadır. İlin tarım topraklarının %42'si birinci sınıf tarım alanlarından oluşmaktadır. Bu durum, Osmaniye için çok önemli bir potansiyeldir. Buğday, mısır ve özellikle yer fıstığı üretiminde güçlü bir üretici konumundadır.

3 STRATEJİ

1 Kalkınma

Potansiyellerin Harekete Geçirilmesi

Osmaniye sahip olduğu kaynakları üretim sürecine aktarmakta sıkıntı yaşamaktadır. Mevcut kaynakların analizinden sonra hangi kaynakların hangi sektör için kullanılabileceği, maliyetler ve verimlilik için analiz çalışmaları yapılması gerekmektedir. Bunun sonucunda gerekli teşvikler ve yatırımlar ile bu kaynakların etkin kullanımı sağlanarak, Osmaniye'nin kendi kaynakları ile kalkınması sağlanacak, istihdam potansiyeli artacaktır.

2 Kümelenme

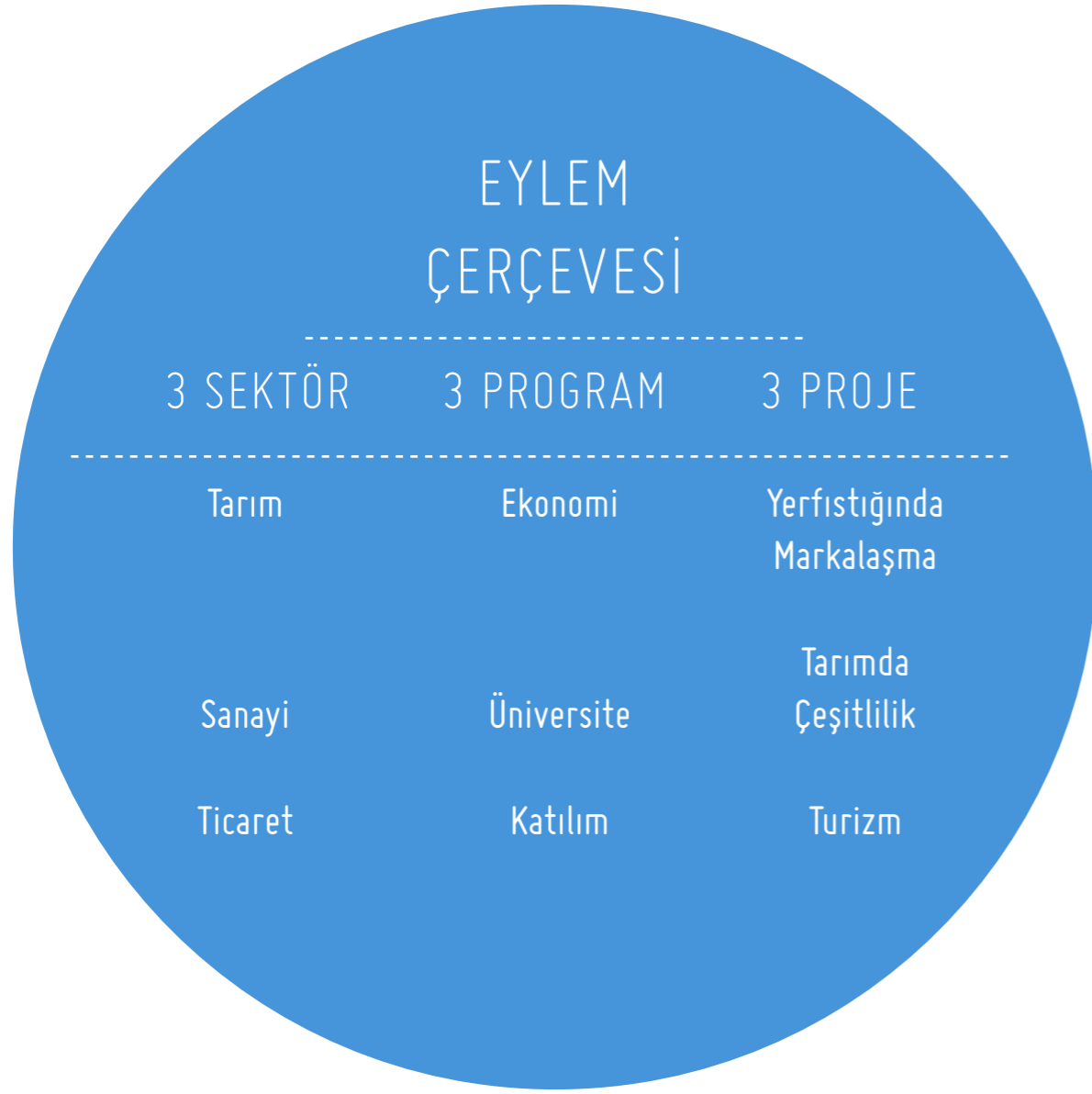
Tarım- Sanayi Kümelenmesi

Kümelenme, belli bir coğrafi bölgede sektörel yoğunlaşma olarak tanımlanabilir. Küme; her bir üyesine ölçek ekonomisinin avantajlarını, uzmanlaşmış tedarikçilerle çalışmayı ve ürünlerini pazara daha profesyonel taşıma olanağını sunmaktadır. Osmaniye'de gerçekleştirilecek kümelenme modeli ile verimliliğin artırılması, kalkınmanın hızlandırılması, kalitenin iyileştirilmesi; istihdam ve inovasyon potansiyelinin artırılması sağlanacaktır. Hangi sektörlerin kümelenme potansiyeli olduğunun tespiti için detaylı bir saha çalışması yapılması gerekmektedir.

3 Tanıtım

Tarihi Mirasın Tanınırlığının Artırılması

Doğal ve tarihi zenginlikler açısından büyük bir potansiyele sahip Osmaniye'de ekonomik büyüme ve kalkınmada turizm sektörü de önemli bir yer tutacaktır. Bu potansiyeli gerektiği gibi değerlendirebilmek oldukça önemlidir. Karmaşık ve düzensiz bir yapıya ve koordinasyon eksikliğine sahip tanıtım faaliyetlerini düzenlemek için kamunun ve özel sektörün yaptığı tanıtım faaliyetlerinin bir plan, program ve sistem içerisine oturtulması gerekmektedir. Çevre iller ile ortak bir çalışma ile gastronomi, tarih ve kültür turizminin canlandırılması, bu amaçla, çeşitli grupların, kamu ve özel sektörün bir araya gelerek Osmaniye için bir tanıtım planı yapması gerekmektedir.



3 SEKTÖR

1 Tarım

Etkin Tarım Sektörü

Tarım sektörü Osmaniye için önde gelen ekonomik sektör durumundadır. Çukurova'nın verimli toprakları sayesinde Osmaniye, tarımdan önemli derecede verim elde etmekte ve yüksek potansiyeli daha fazlasına da imkan vermektedir. Mısır, buğday ve yer fıstığı üretiminde öne çıkan Osmaniye, çok çeşitli ürün verebilecek kalitede topraklara sahiptir. Tarım sektörünün üniversite ile yapacağı işbirliği çerçevesinde tarımdaki verim artacak, daha kaliteli ürünler üretilecek, bu ürünler ekonomiye büyük katkı sağlamanın yanında yaratacağı istihdam olanaklarıyla kırdaki yaşayan halk kırdaki kalacak ve Osmaniye göç vermeyecektir.

2 Sanayi

Sanayi Gelişimi

Osmaniye sanayisi, son yıllarda yapılan teşvikler sayesinde atağa geçmiş; gıda ürünleri imalatı, tekstil, demir-çelik, metal ürünleri, mobilya sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Demir-çelik sanayi Osmaniye'nin ana ihracat kalemini oluşturmaktadır. İl dahilinde 2 Organize Sanayi Bölgesi, 5 Küçük Sanayi Sitesi bulunmaktadır. Ayrıca, mobilyacılık sektöründeki potansiyellerinin değerlendirilebilmesi adına Mobilyacılar ve Ağaç İmalatçıları Küçük Sanayi Sitesi kurulacak, Osmaniye bu alanda bölgesinde öne çıkacaktır. Bunun yanı sıra, mevcut sanayisini üniversite ve diğer sektör işbirlikleriyle daha etkin, verimli ve inovatif hale getirecektir. Sanayi alanında önceliklerin belirlenmesi ve bu doğrultuda gelen yatırımların değerlendirilmesi gerekmektedir.

3 Ticaret

İhracat Potansiyeli

Osmaniye, sanayi sektöründe gösterdiği gelişmelere rağmen ihracatta istenen gelişmeyi gösterememekte, bölgesinden gerçekleşen ihracatların %4'üne sahip bulunmaktadır. Ana ihracatı demir-çelik sanayisi üzerine olan il, tarım ve sanayi sektöründeki gelişmeler ve entegrasyonun yanı sıra mobilya ve örtü altı üretimde etkinlik kazanmasıyla birlikte ihracat kapasitesini artıracak, bölgede daha çok pay alacaktır. İhracatta gösterilecek etkinlik; altyapının iyileştirilmesi, tarımsal üretim ve tarımsal sanayi entegrasyonunun sağlanmasına bağlı olarak artacak, kırsal alanda gelir düzeyinin yükselmesini ve alternatif gelir kaynaklarının yaratılmasını sağlayacaktır.

3 PROGRAM

1 Ekonomi

İşgücü

Osmaniye’de işsizlik ve nitelikli işgücü eksikliği önemli sorunların başında gelmektedir. 2011 yılı işsizlik oranı % 10,9 olan Osmaniye, Türkiye sıralamasında 9. sırada bulunmaktadır. Bu işsizlik oranını azaltmak için birçok sektörde sağlanacak ilerlemelerle yeni iş imkanları yaratılacak, sektörel entegrasyonlar sayesinde ekonomi gelişecek, işsizlik oranı azaltılacaktır. Sektörlerin gelişimi için büyük bir sorun teşkil eden nitelikli işgücü eksikliği, eğitim verecek yeni kurumların vereceği eğitimle tamamlanacak, üniversitelerle işbirliğine gidilecektir. Bu sayede iş imkanı bulan halk, yerel ekonomiye katkı sağlayacak, göç oranı azalacaktır.

2 Üniversite

Üniversite Sektörler Birlikteliği

Üniversite, bilim ve teknoloji üreten en önemli kurumlardan bir tanesidir. Üniversitenin ürettiği yeni bilgilerin sektörlere aktarılması ve olası problemlerin çözümünün sağlanması üniversitelerin bir diğer misyonu olarak kabul edilmektedir. Osmaniye’de sektörlerin başarıya ulaşabilmesi ve bölgesinde öne çıkabilmesi, sektörlerin son teknolojiyi takip etmesiyle ve gerçekleştirecekleri işbirlikleri ile mümkündür. Bu kapsamda üniversite, sanayi ve tarım ve hayvancılık sektörleriyle ortak çalışmalara imza atmalı, ürettiği bilgiyi bu sektörlerle de paylaşmalıdır. Üniversitelerde üretilen bilgi ve yeniliklerin sektörlere aktarılmasıyla ekonomik faydaya dönüştürülmesi Osmaniye’nin kalkınmasına doğrudan katkı sağlayacaktır.

3 Katılım

Afet Bilinci

Doğu Anadolu Fay Hattı üzerinde bulunan Osmaniye, birinci derece deprem kuşağında yer almaktadır. Tarihsel dönemlerde de yıkıcı depremlere maruz kalan Osmaniye’de hasar ve can kaybı meydana gelmiştir. Bunun yanında, Osmaniye’de, heyelan riski ve Ceyhan Havzası’nda bulunmasından dolayı su baskını riski bulunmaktadır. Bu sebeple, olası bir kriz anında kayıpları en aza indirmek için toplum bilinci oluşturulması gerekmektedir. Yerel halk arasında dayanışma ortamı sağlanmalı ve acil durum yönetimine etkin katılım teşvik edilmelidir. Her kesimi bilgilendirecek kampanyalar, kongreler ve sempozyumlar düzenlenmeli; önlem alınmanın önemi vurgulanmalıdır.

3 PROJE

1 Yer Fıstığında Markalaşma

Tarım-Sanayi-Hayvancılık Kümelenmesi

Osmaniye, yer fıstığı üretiminde çok önemli bir konuma sahiptir. Türkiye’de üretilen yer fıstığının %40’ından fazlası Osmaniye’de üretilmekte ve toplam üretimin %90’ından fazlası bu ilde pazarlanmaktadır. Yer fıstığı, yetiştirildiği bölgelerde üreticiye en fazla gelir sağlayan ürünlerdendir. Yerfıstığı, gıda olmasının yanı sıra sanayinin çeşitli alanlarında büyük miktarlarda kullanılmaktadır. Yerfıstığından yağ çıkarıldıktan sonra geriye kalan küspe, çok değerli bir yem maddesidir. Ayrıca, yerfıstığının bitki kısımları da çok değerli bir hayvan yemidir. Bu sebeplerden dolayı, bu üç sektörün kümelenmesi, tüm sektörlerin kalkınmasını sağlayacak, önemli boyutlarda istihdam sağlayacak olmasının yanı sıra önemli bir ekonomik gelir yaratacaktır.

Bölgenin Potansiyeli

Depolama

Birçok kullanım alanı olan yer fıstığı, organik karakterli olması dolayısıyla dayanıksız bir yapıya sahiptir ve ürünü uzun süre muhafaza edecek ısı ve nem kontrollü depolar bulunmamaktadır. Depolamaya elverişli ürünler için depolama imkânlarının olmaması durumunda, üreticiler ürünlerini kısa sürede elden çıkartmak zorunda kalmakta ve bu durum da üretici gelirinin düşmesine neden olmaktadır. Bu sebeple Osmaniye’de uygulanacak lisanslı depoculuk sayesinde, yer fıstığının sağlıklı koşullarda ve kalite sınıflarına göre depolanması sağlanacak, Osmaniye için önemli bir ihracat potansiyeli yaratılacaktır.

Tanıtım ve Pazarlama

Sadece kuru yemiş olarak tüketime sunulmayan yer fıstığı, çikolata ve cezerye gibi şekerleme sektörü başta olmak üzere birçok alanda kullanılmaktadır. %40-60 oranında yağ değeri olan yer fıstığı, yağ oranı en yüksek bitkiler arasında bulunmaktadır. Bu özelliği nedeniyle de dünyada kullanılan bitkisel ham yağın %20’sini yer fıstığı yağı oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra, fıstığın kabuğu; dolgu maddesinde, sunta ve katı yakıt yapımında, yaprağı ise kurutularak yem olarak kullanılmaktadır. Bu sebeple, ürünün tanıtımı için kurulacak üniversite, özel sektör ve kamu işbirlikleri ile bu ürüne olan talep artacak, ekonomiye önemli bir girdi sağlanacaktır.

3 PROJE

Tarımda Çeşitlilik

Potansiyellerin Kullanımı

Örtü Altı Üretimi

Örtü altı yetiştiriciliği, seraları ve alçak plastik tünellerdeki üretimi kapsamaktadır. Düzenli bir işgücü kullanımı sağlaması nedeniyle de Osmaniye'deki en önemli sorunlardan biri olan işsizlik sorununu azaltıcı etkisi olacaktır. Katma değeri ve ürün verimliliği daha yüksek olan örtü altı üretimi, tarım ürünlerindeki çeşitliliğe de katkı sağlayarak tarımsal üretim değerini artıracak, çiftçiye önemli bir gelir yaratacaktır. Örtü altı üretimin gelişmesi için çiftçilerin bilinçlendirilmesi ve örtü altı üretimi konusunda devlet desteklerinin daha geniş kesimlere yayılması gerekmektedir.

Organik Tarım

Organik tarım, insan sağlığına ve çevreye zarar vermeyen ve üretimde kimyasal girdi kullanılmadan, üretimden tüketime kadar her aşaması kontrollü ve sertifikalı tarımsal üretim biçimidir. Organik tarımda ürün yetiştirilmesi, toplanması, hasat, kesim, işleme, tasnif, ambalajlama, etiketleme, muhafaza, depolama, taşıma ile ürünün tüketiciye ulaşmasına kadar olan diğer tüm işlemlerde, kimyasal madde veya tarım ilacı kullanılmamaktadır. Organik tarım mevcut tarım arazilerinin azalmasını, çölleşmesini, kullanılamaz hale gelmesini engellediği için tarımsal üretiminin devamlılığına katkıda bulunur. Osmaniye bulundurduğu organik tarıma uygun arazilerle, bu alanda gelişebilecek potansiyele sahiptir. Yüksek getirisiyle tarımdaki istihdam oranı artırılmış olacak, dış pazara yönelik de kalkınma sağlanabilecektir.

Sektörler arası İşbirliği

Organik tarım ve örtü altı üretim, tarımsal ürün değerini artıracak tarımsal faaliyetlerdir. Bu faaliyetlerin etkinliği için sektörler arası entegrasyona ihtiyaç duyulmaktadır. Ürünlerin depolanması, işlenmesi, ambalajlanması ve paketlenmesi için sanayi sektörü ile işbirliği yapılacaktır. Üniversite de, bu faaliyetlerde etkin rol alacak, üretilen bilgi ve yeniliklerin ekonomik faydaya dönüştürülmesi ile Osmaniye'nin kalkınmasına doğrudan katkı sağlayacaktır. Bunun yanı sıra üniversite, kamu kurumları ile birlikte üreticinin eğitiminde görev alacak, bilinçli ve verimli tarım yapılmasına katkı sağlayacaktır.

3 PROJE

Turizm

Yörenin Potansiyelini Ortaya Çıkarmak

Yatırım

Osmaniye, görülmesi gereken birçok doğal ve tarihi zenginliğe sahip olmasına rağmen turizm sektöründeki yatırım ve altyapı eksikliğinden dolayı hak ettiği turist sayısına ulaşamamaktadır. Osmaniye'de doğa ve kültür turizminin teşvik edilmesi için yatırımların artırılması gerekmektedir. Bu sayede, bu zenginliğin bilinirliği artırılacak, turizm sektörünün gelişimi sağlanacaktır. Ek olarak, turizm konusunda yapılacak her türlü yatırım ve faaliyette doğal yapının bozulmaması sağlanmalıdır.

Rota

Doğal ve tarihi değerlerin bulunduğu noktalar haritada belirlenerek turistler için uzun ve yorucu olmayan uygun rotalar çıkarılmalıdır. Rotalar hem bu alanların gezilmesi için sürekliliği sağlayacak, hem de turisti bir sonraki noktaya ilerlemeye teşvik edecektir. Çevre illerle yapılacak olan işbirliği kapsamında, kültür turizmi için ortak güzergahlar belirlenmeli, bölge illerinin ortak kalkınması sağlanmalıdır. Son yıllarda, gastronomi turizmine artan ilgi dikkate alındığında, gastronomi turizmi için mevcut rotalara dahil olma, Osmaniye için büyük bir avantaj yaratacaktır.

Tanıtım

Turizm açısından tanıtım çok önemli bir konuma sahiptir. Osmaniye, ev sahipliği yaptığı medeniyetlerden kalan tarihi eserleriyle; yaylalar, şelaleler, nehir ve çaylar, kaplıcaları içeren doğal güzellikleri ile önemli bir turizm potansiyeline sahiptir. Osmaniye'nin tarihi ve doğal zenginliklerinin ziyaret edilebilmesi için uluslararası, ülke geneli, bölgesel ve yerel ölçekte markalaşmanın hedeflenmesi, tanınırlığının artırılması sağlanacaktır. Bunun için kitap ve broşürler bastırılacak, doğa yürüyüşleri ile ilgili tanıtım faaliyetleri yapılacak, görsel ve sosyal medyadan yararlanılacaktır.

BÖLÜM

05

OSMANİYE'NİN GELECEĞİ
İÇİN 10 TEMEL İLKEOSMANİYE'NİN GELECEĞİ İÇİN
10 TEMEL İLKE

1. **TARIMSAL KALKINMA:** Tarımda Çeşitlilik
2. **SEKTÖREL BİRLİKTELİK:** Kümelenme
3. **İSTİHDAM:** İstihdam Olanaklarının Artırılması
4. **BEREKETLİ TOPRAKLAR:** Türkiye'nin En Verimli Ovası
5. **SINIR ÖTESİ İLİŞKİLER:** İşbirlikleri
6. **YER ALTI KAYNAKLARI:** Etkin Kullanım
7. **KIR VE KENT DENGESİ:** Sektörel Birliktelik
8. **KATILIMCILIK:** Afete Karşı Önlem
9. **MEDENİYETİN İZLERİ:** Tarihi Hazine
10. **DOĞANIN ÇAĞRISI:** Doğa Turizmi Potansiyeli

TARIMSAL KALKINMA: TARIMDA ÇEŞİTLİLİK

Osmaniye, Çukurova'nın verimli toprakları sayesinde önemli bir tarımsal avantaja sahiptir. Mısır, buğday ve yer fıstığı üretiminde yoğunlaşan Osmaniye tarımı, topraklarının elverişli olması sebebi ile örtü altı üretime geçecektir. Katma değeri ve ürün verimliliği daha yüksek olan örtü altı üretimi, tarım ürünlerindeki çeşitliliğe de katkı sağlayarak tarımsal üretim değerini artıracaktır. Bunun yanında, organik tarıma uygun topraklarda organik üretime geçilecek, yüksek getirisiyle tarımdaki istihdam oranı artırılmış olacak, dış pazara yönelik de kalkınma sağlanabilecektir.



SEKTÖREL BİRLİKTELİK: KÜMELENME

Osmaniye, Türkiye'deki yer fıstığı üretiminde %43'lük bir paya sahiptir. Yer fıstığı, birçok kullanım alanıyla önemli bir besin maddesidir. Yüksek getirisi ile tarım sektörüne büyük katkı sağlayacak, sanayi sektöründe çokça kullanıldığı için bu sektörü de kalkındıracak, küspesi ise yem olarak kullanılacağından hayvancılık sektörü için önemli bir girdi oluşturacaktır. Bu sebeple bu iç sektörün kümelenmesi, yer fıstığının Osmaniye ekonomisine önemli bir katkı yapmasını sağlayacak, böylelikle üç sektör de kalkınacaktır.

İSTİHDAM: İSTİHDAM OLANAKLARININ ARTIRILMASI

2011 yılı verilerine göre Osmaniye’de istihdam oranı %38.6, işsizlik oranı ise %10.9’dur. Ekonomisi çoğunlukla tarıma dayanan Osmaniye, son yıllarda teşviklerle sanayide de atılım yapmış, demir-çelik ihracatını artırmaya başlamıştır. Buna rağmen, işsizlik Osmaniye’de büyük bir sorun teşkil etmektedir. Tarım ve sanayi alanında yapılacak örtü altı üretim, organik tarım ve sanayi kümelenmeleriyle yaratılacak istihdam ile kırdaki yaşayan nüfusun kırdaki devamlılığı sağlanırken, göçün önlenmesi amaçlanmaktadır.

40

BEREKETLİ TOPRAKLAR: TÜRKİYE’NİN EN BEREKETLİ OVASI

Türkiye’deki nüfusun önemli bir bölümünün geçimini sağladığı tarım sektörü ihracatta önemli bir yere sahiptir ve birçok sanayi kolunun hammaddesini karşılamaktadır. Toprağın özelliği ve verimliliği, tarımsal faaliyetler üzerinde etkili olan önemli faktörlerden biri olmaktadır. Osmaniye, Çukurova’nın Türkiye’nin en verimli ovası olması sebebiyle çok verimli topraklara sahiptir. İlin yaklaşık %37’sinde tarım yapılmaktadır. Bu topraklarda üretilen ürünler ile Osmaniye hem iç hem dış pazarda tarım sektöründeki etkinliğini artıracaktır. Osmaniye Ceyhan Nehri Havzası’nda bulunmakta, toplam tarım alanlarının %55’i sulanmaktadır.

41



SINIR ÖTESİ İLİŞKİLER: İŞBİRLİKLERİ

Osmaniye, son yıllarda yaptığı sanayi atılımıyla ihracat hacmini artırmaya başlamıştır. İhracatının en önemli kalemini demir-çelik oluşturmaktadır. Tarımda sağlanacak ürün çeşitlenmesi ve sektörel işbirlikleri sayesinde Osmaniye önemli bir ivme kazanacak, ihracat payını artıracaktır. İhracatta görülen gelişmenin sürdürülebilirliği için firmaların rekabet gücünün artırılması, maliyetleri azaltacak lojistik yatırımların yapılması, ihracata yönelik Ar-Ge çalışmalarının önceliklendirilmesi gibi çalışmaların yanı sıra, hedef odaklı dış ticaret politikalarının da uygulanması gerekmektedir.

05



06

YER ALTI KAYNAKLARI: ETKİN KULLANIM

Osmaniye ve yakın çevresinde demir, kükürt ve manyezit yatak ve zuhurları bulunmuştur. Osmaniye’de kaynakların etkin kullanımı hedeflendiğinden; madencilik sektörü, bir yandan ekonomiye doğrudan katkı sağlarken, diğer taraftan ekonominin diğer alanlarına, özellikle de imalat sektörüne sağladığı girdiler nedeniyle öneme sahip olacaktır. Bu nedenle maden sektörüne yapılacak yatırım, Osmaniye’nin sanayi atılımı için önemli bir kaynak oluşturacak, kendi kaynaklarıyla büyüme imkanı bulacaktır.

KIR ve KENT DENGESİ: SEKTÖREL BİRLİKTELİK

Osmaniye ekonomisinde tarım sektörü çok önemli bir yer tutmaktadır. Kırdaki nüfusu tutabilmek için tarım sektörünün ekonomik faaliyet olarak etkinliği sürdürülmeli, yeni çalışmalarla daha fazla kişinin istihdam edilmesi sağlanmalıdır. Bu sayede, payı azalmaya başlayan tarım sektörünün payı, ürünün tarımsal değerini artıracak projelerle desteklendiğinde ve diğer sektörlerle ilişkisi sağlandığında tekrar artacak, ortak bir kalkınma söz konusu olduğundan kırdaki nüfus da geçimini bu sektör üzerinden sürdürebilecektir. Böylelikle işsizlik azalacak, kırdaki nüfusun işsizliğe bağlı göçü azalacak, kır ve kent dengesi bozulmamış olacaktır.



KATILIMCILIK: AFETE KARŞI ÖNLEM

Osmaniye sınırlarında 1., 2. ve 3. derece deprem alanları bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, heyelan ve su baskını çokça görülen afetlerdendir. Olası afetlerde kayıpları en aza indirmek için yerel halkın bilinçlenmesi çok önemli bir konudur. Afet risklerinin azaltılması ve müdahale çalışmalarında sivil toplum kuruluşları ve yerel düzeydeki sivil örgütlenmenin rolü çok büyüktür. Hükümetler, yerel yönetimler, yerel halk ve sivil toplum kuruluşlarının koordinasyon içerisinde çalışması ile katılımcı bir süreç işleyecektir. Bunun yanında, çeşitli projelerle halk afet konusunda bilinçlendirilecek, risklerin azaltılması konusunda bilinç oluşturulacaktır.

MEDENİYETİN İZLERİ: TARİHİ HAZİNE

Tarih boyunca Hititler, Asurlar, Persler, Grekler, Roma, Bizans, Kikya, Memlûklüler, Osmanlı gibi uygarlıklara ev sahipliği yapan Osmaniye, bu dönemlerin izlerini sınırları içinde yaşatmaktadır. Farklı dönemlerden kalan birçok kale ile bir kaleler şehri olan Osmaniye’de; Kastabala Antik Kenti, Kent Müzesi ve Kadirli Ala Camii ilin her köşesinde bulunan tarihi izlerden bazılarıdır. Bu eserler Osmaniye için yaşayan hazinelerdir.



DOĞANIN ÇAĞRISI: DOĞA TURİZMİ POTANSİYELİ

Osmaniye, Çukurova’nın bereketli toprakları üzerinde; Karatepe-Aslantaş Milli Parkı, Şarлак Şelalesi, Karaçay Şelalesi, Çiftmazı Mesire Alanı, Yarpuz Yaylası-Suyun Gözü, Kırmıtlı Kuş Cenneti gibi güzelliklerle önemli bir turizm potansiyeli taşımaktadır. Buna rağmen, bu değerler pek çok kişi tarafından bilinmemekte, gelen turist sayısı bekleneni verememektedir. Bu alanları kapsayacak doğa turizmi, kırsal ekonominin çeşitlendirilmesi, kırsal nüfus için yeni bir gelir kaynağı yaratılması, dolayısıyla kırsal göçün azaltılmasında pay sahibi olacaktır.

